

Esztergomi Lapok.

SZERKESZTŐSÉG:
SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSÉS-féle HÁZ.)
HOVA A LAP SZELLEMI ÉS ANYAGI RÉSZÉT
— ILLETŐ KÖZLEMENYEK KÜLDENDŐK. —
→ KÉZIRATOK NEM ADATNAK VISSZA. ←

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre — — — — 12 K. Fél évre — — — — 6 K.
Negyed évre — — — — 3 K. • EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLER.

KIADÓHIVATAL:
(SZÉCHENYI-TÉR SZERENCSÉS-féle HÁZ.)
HOVA AZ ELŐFIZETÉSI PÉNZEK KÜLDENDŐK.
HIRDETÉSEK
ÉS NYILTTÉRI KÖZLEMENYEK A KIADÓHIVATALBAN
VETETNEK FEL.

A halastóról.

A lehalászás eredménye.

Az annyi küzdelem között létesült halastót e hét elejétől fogva vették lehalászás alá és az eredmény nemcsak a bérlőt, hanem mindazokat kielégítheti, akik annak sikerében alig, vagy félve bíztak.

A folyó év tavaszán 20.000 fogas-süllöt és pontyot eresztettek a tóterületre. Csupa fiatal egy éves ivadékok. A most megejtett lehalászás eredménye szerint 16.000 hal került a telőbe. Valamennyi másfél kilós sőt jelentékeny rész két kilóra is növekedett. Ha pedig az idő kedvezett volna és nem állott volna be oly abnormis nyár, bizonyos, hogy a halpusztulás 9/10-ben alig üti meg a kettőt.

A halastó bérlője kedden délután mutatta be a lehalászás alatt álló tóterületet a város vezetőségének és a képviselőtestület tagjainak.

Legelső sorban bemutatásra kerültek a telettő tavak, amelyek a halászház előtt, délnek fekvő oldalon 800 ölnyi nagyságúak és tápláló vizüket a kenyérmezei patak-ból nyerik. Ezekben helyezik el a kihalászott halakat fajták szerint.

A lehalászás aként történt, hogy a tóterületet lecsapolták és a vizet a Táth felől való mélyedés felé összpontosították, azután hálóval fogták ki az odagyült gyönyörű halakat. Volt olyan tanya — mint halászosan nevezik, — amelyben 20 métermázsra hal volt egyszerre. A kifogott halakat a helyszínén osztályozták, olvasták, mázsálták, azután arra alkalmas hordókba rakva vitték a telőbe.

A halászás közben százezernyi apró hal is kifogatott. Ezek szintén a telőbe kerültek és a nagy halak téli eleségül fognak szolgálni.

Mondani is felesleges, hogy a halászatra meghívott nagy társaság ritka érdeklődéssel kísérte a látottakat, miközben egymást érték a meglepetés kifejezései.

— Soh'sem hittem volna, — mondotta egy-kettő. De én hittem, — erősítette más. Végül valamennyien megegyeztek abban, hogy a halastó jól sikerült és tényleg olyan objectuma a városnak, amelyre — bérlő dicséretére legyen mondva — büszke lehet.

A fáradhatlan bérlő eddig 45.000 koronát fektetett vállalatába.

A tóterület megszemlélése és a lehalászás

Bemutató a halastónál.

után Corehus Béla bérlő barátságos halpapi-kásra hívta meg a társaságot, mely a legjobb hangulatban töltötte el az időt.

A halastó sikere a mi örömünk is. Sokat irtunk érte és mellette. Kívánjuk tehát, hogy tovább is kitünően prosperáljon!

A közönség óhaja.

— A rendőrkapitány-válság előtt. —

Mem tudható ugyan, hogy a végső döntés alá kerülő fegyelmi ügy mily fordulatot vesz, tehát tulajdonképen feleslegesnek látszik a végleges befejezés előtt való találgatás, mégis azt hisszük, hogy használunk a köznek, amikor az esetleg üresedésbe jövő rendőrkapitányi állás betöltése tekintetében a város közönségének óhaját és nézetét megismertetjük.

E végből első sorban is Esztergom népét, ennek jellemét, sajátosságait, erényeit és hibáit kell megismertetnünk.

A város népe gyűjtő szó alatt természetesen, azon társadalmi osztályokat értjük, amelyek a rendőrségnek legtöbb dolgot adnak. Ezek az osztályok korántsem oly romlottak, mint amilyeneknek a korlátozatlan képzelődés azokat bemutatni igyekszik. Szerzett tapasztalataink alapján ugyanis szíves örömmel állíthatjuk, hogy a tapintatos rendőri beavatkozásnak mindenkor engednek, az igazságos ítéletben általában megnyugosznak, a közrend tudatosan nem veszélyeztetik és a törvények tiltó rendelkezéseit figyelemben tartják.

Ugyanezen osztályokat azonban bőszültté engedetlenlé, erőszakossá és makacssá teheti a közrend őreinek, esetleg folytonosan udvariatlan, tapintatlan, részrehajló és erőszakos eljárása.

A közelmúltban erre számtalan példa volt. A szegény földműves és iparos-nép órák hosszáig elálldogálhatott a rendőrségi épületben a nélkül, hogy baját-dolgát elvégezték volna, t. i. bátorságot vett magának ismételt jelentkezéshez, összeszidták, kikergették és eként kényszerítették várakozásra.

Szálló ige volt a nép ajkán ez: „Könynyebb a főispán elé jutni, mint a rendőrkapitányhoz!” Ez való is volt, mert amíg a főispán a legnagyobb jóindulattal fogadta és hallgatta meg a nála jelentkezőket, addig a rendőrségnél lenézés, rövid, goromba válasz és elutasítás volt az ügyes-bajos emberek osztályrésze.

Az ilyen bánásmód híre természetesen elterjedt s ha a rendőrség a hivatalon kívül

avatkozott valamibe, folytonosan tiszteletlenséggel és viszonzott gorombasággal kellett találkozni, holott hogyha udvarias, emberies elbánásban részesítette volna az összes ügyes-bajos feleket, biztosította volna magának a tekintélyt adó tiszteletet!

Ne higyük, hogy a köznépi született rossz, — mondja Tolsztoj, mert — folytatja — ez csak olyan, amilyen módon bának vele.

A nép fia, az egyszerű, iskolázatlan földműves, említi Lasalle, nem jön érzés nélkül a világra, mert ismeretes, hogy ha a társadalmi rend megtartásának és a törvények tiltó erejének tiszteletére megtanítjuk, ha továbbá azt látja, hogy a törvényes rendet azok is tiszteletben tartják, akik annak fentartására hivatva és az ő jogait részrehajlás nélkül általában sohasem lesz rendbontó és a törvény iránt tiszteletlen!

Hogy végül még egy hasonlatot idézzünk felemlítjük a jelenlegi angol munkásügyi miniszternek az angol rendőrség működése felett mondott bírálatát. Egy külföldi író járt nála és bámulatát fejezte ki a felett, hogy az angol rendőrség mily eredményes tevékenységet fejt ki. — Hja Sir, szolt a miniszter, a népet kell erre nevelni igazságos, pártatlan bánásmóddal, sok jóakarattal, de sohasem gorombasággal és inzultusokkal.

Nem kételkedünk a felett, hogy a mi esztergomi népünket is lehet így nevelni, de csak úgy, hogyha önértzetét nem sértjük, ügye-bajában támogatjuk, hibája felett igazságosan bíraskodunk, botlásai esetén pedig nem hívjuk ki ellenszegülésre, hanem tapintatosan oktatjuk cselekményének következményeire.

Nem kell a rendőrség iránt való tisztelet felkeltéséhez más politika, mint maga az emberszeretet erénye. A tanácsra szorulóknak adjunk tanácsot, a bajban levőknek segítséget és az igazságot keresőknek tiszta igazságot, bánjunk mindenkivel udvariasan, simán és jól s ez esetben a tisztelet nemcsak megszületik, nemcsak állandó lesz, hanem egyuttal kölcsönös udvariasságot teremt. Ha pedig a köznépi is udvarias, a rendőrségnek nyert ügye van, mert sok-sok olyan jelenség elmarad, amely beavatkozást igényel, sőt elkövetkezhet az idő, amikor a nép a rendőrség pártjára áll.

Mindezt azért mondottuk el, hogy jelezzük a közönség azon nézetét, hogy milyen legyen a még ismeretlen új rendőrkapitány!

Figyelő.

TÁRCA.

A végrendelet.

A kipárnázott karossékban ülő nagybeteg hangosan lélegzett. Korhadt tüdejében lassan, hosszan szivta a levegőt, melyet mint egy kopott

fujtatóból hirtelen fújt ki ismét. A szobában langyos meleg volt. A levegő a beteg emberek jellegzetes illatával volt tele. Azzal az édeskés emelgős szaggal, mely ép úgy megtekszi a gyomrot, mint a kedélyt.

A beteg előre hajolt. Keserves munka volt ma a lélegzés. Szírokkó fújt. Heves, száraz déli szél mely még az egészséges ember idegeit és erényedteté teszi, az ilyen nagy betegnek pedig valóságos poklot jelent. Szomorúságra, kétségbeesésre hajló természete elveszi minden rugékonyságát. Minden lélegzetével közeli elmúlására emlékezteti, s minél nemesebb, érzékenyebb lelket űriz a korhadat test, annál jobban hajlik a szerencsétlen áldozat a buskomorságra.

A beteg gyöttrő gondolatait híven tükrözi vissza elkeseredett arcifejezése. Szomoru pillantása, csak akkor enyhült meg egy küssé, midőn az ablaknál varrogató szép, fiatal neje tekintett. Egy ideig gyönyörködve nézte a kis kezek ügyes munkáját, majd a térdén fekvő vaskos kézirat után nyúlt s nejeinek adta oda:

— Olvass tovább, édes gyermekem! Dolgozni, gondolkodni ma úgy sem tudok. Legalább végigbíráljuk a munkát együtt.

Az utolsó szót meleg érzéssel és még melegebb tekintettel párosulva ejtette ki. Az asszony szeretettel viszonozta a tekintetét és a megjelölt lapon folytatta az olvasást:

... Nem okollak semmiért, Edith. Jogod van az életre, jogod van a forró, szenvedélyes, érzéki szerelmemre, mint virágnak a napsugárra. Ne szakíts félbe! Tudom, hogy szeretsz. Hogy szívesen feláldozod fiatalságodat értem. S engem boldoggá tesz az a tudat. Ha magam előtt látlak életvidáman, piros orcákkal, melyek bársonyosak, mint a kajszinbarack hamva, telt, üde idomokkal melyek kerekesebbek, mint a legszebb márvány Vénuszé, ha hallom vidám kacagásod, mely édesen, tisztán, gyermekiesen cseng; akkor az én vézna, beteg testem is éledni látszik. Dávid király halálának jut ilyenkor eszembe, aki forró vért, sovány szűzekkel vetette körül kórágját, hogy a hajadonokból kiáradó mágnéses életerővel nyujtsa hosszabbra élete fonálát.

Számomra te vagy életet adó mágnes s míg közelemben vagy, boldogabbnak érzem magam a lantos zsidó királynál is.

Oh, de ha egyedül vagyok! Ha elhagysz néhány pillanatra mint változik át egyszerre a boldogság érzete, keserű lelkimardosássá. Mennyire átérezem ilyenkor önzésem alacsonyosságát. Mily rémesen áll előttem bűnöm, egész förtelmességében, mely irgalom és szájalom nevében fogadja és követeli tőled mindazt amit a szerelmem jogán volna szabad csak kívánnia. Csak kalmár-leléknek érzem ilyenkor magamat, aki hangzatos jelszavakkal, cifra, fényes vignettáju dobozban, értéktelen lim-lomot vétet meg hiszékeny verőjével.

A sokat ígérő csomaglás költészete a hasznavehetetlen portéka, szerelmem.

— Igaz! — szólt közbe halkán a beteg író...

— Mindig a régi igazságtalanság! — felelte az asszony szemrehányóan.

— Folytasd!

... Mert csalfa kalmár-mesterség az a költészet, mely a szerelmet csak magyarázni tudja s nem gyakorolni is. Egy tüzes, önfelelt esők, egy boldog mámorító ölelés, felér a világ minden írott költészetével. Az az igazi költő, aki az ilyen esőket, miután végig élvezte, próbálja leírni. S míg tollával a kéjt dicsőíti, melyet kedvese rózsaaajka, patyolatteste okozott neki, már is újabb élvezetre újabb ölelésre vágyik. Saját írása kelti fel ismét szerelmem szomját.

Ez az igazi költő, ez az igazi szerelmem.

Az az író azonban aki csak elképzeleli a esőket, melyet leír, de azt maga nem élvezzi, aki már nem vágyódik az ölelésre, sőt borzadva tapasztalja, hogy annak ingere teljesen elveszett a számára s mégis leírja azt esősosan, tollának mesterkéltsé, fényes színeivel, melyek alkalmasak arra, hogy a hiszékeny szerelmevágó leánylelkeket elandalítsák, az érzéki gyönyört már ismerő asszonyokat újabb vágyódásra bírják: az az író rosszabb portékát árul a világ legesalfább kalmárjánál.

— Igaz! — szólt ismét a költő.

— De te nem vagy ilyen! — tört ki a szép asszonyból indulatosan.

— Folytasd!

... Én tudom ezt, édes Edithem, s ha leírom őszintén, nem akarom a te gyengéd, önfeleldozó szerelmedet megbántani. Tudom, hogy szeretsz. Csak hogy szerelmednek gyökere a szájalom ingoványos talajában van. Mert a mi szájalomra méltó az már rossz. Mindegy az, hogy saját hibájából-e

vagy az élet kegyetlensége miatt lett-e korhadat, az elmúlás szele megcsapta már. S jaj annak az asszonynak, aki szerelmi virágát ilyen ingoványos mezőn ápolgatja. Gyenge, csuszamlós talajon áll örökké, melynek veszélyes mélységeit a sokszínű fényes hínár eltakarja. Hiába ápolja önzetlentül szép, fehér virágát, ábrándos szerelmét, a növénynek csak szirmai szépek. Kelyhe nem szerelmes himpört, hanem gyilkos, gyorsan ölé merget, a beteg ember szerelmét, rejti magában. S míg ő bizalommal nyujtja szenvedélyes esőkre hamvas ajkát, az ingovány csalfa virága rálehel nedves, gyilkoló himpöröt és megmetyézi a hívó lelkét.

S boldog még az a nő, aki élete végéig baj nélkül teszi meg a veszélyes utat, melyet a beteg férj szomoru lelki birodalmában minden nap meg kell tennie. Akit nem csábit egyszer sem le, keskeny, biztos utjáról a sóvár érzéki szerelmem tündöklő hínárja.

— Igaz! — mondta ismét az író mely szomorúsággal és láztól fényes szemei megnedvesedtek.

Az asszony felállt az asztaltól s odament beteg urához. Átkarolta és gyengéden megcsókolta.

— Ez nem vonatkozhatik rád. Te nem vagy oly beteg, mint a hősöd. A te szerelmed nem ingovány, hanem gyönyörtől pázsitos kert, melyben nekem gyönyörű a járás.

— Édes virágzálam! — mondta a férj szerelmesen és rátette fehér, sorvadt kezét az asszony ébenfekete hajára.

A selymes haj érintése kellemes borzongást váltott ki beteg testéből. A szép asszony szerelmesen simult sorvadt urához.

— En nagyon szeretlek, aranyos mókusom! — szólt hízkelve.

A férj gyengéden átkarolta az asszony karcsu derekát s mosolyogva kérde:

— Dacára nyomorúságomnak?

— Oh ne mondj ilyet! Azért, hogy gyengédkedő vagy, csak még jobban szeretlek! Apóhatlak, becézhetlek, mindig veled lehetek!

— Csak lelkeddel szerethetsz! — szólt a férfi komoran.

— Ugyan, mi jár már megint az eszedben! — felelt az asszony dévaj pillantással és kedvesen elpirult. Hát Irmus! A világon lehetne az az édes esőppség, ha te nem volnál — egész férfi?

Az utolsó két szót szemlesütve mondta, miközben ráhajította fejét a beteg vállára.

Ennek gyorsabbá vált a lélekezete. Beesett sápadt arca kipirult s most már mind a két kezével magához szorította a szép asszonyt. A gyönyörtől teremtés odaadón simult keblére s a házaspár ajkai szerelmesen találkoztak.

Az asszony behunyt szemekkel tapasztotta szomjas ajkait férje szájához. Ez nehezen lélekezett, de boldogan viszonozta az esőket. Az édes, szép teher önfelelten nyugodott ziháló keblén. Az asszony hosszú, bársonyos szempillái észrevehetően remegtek a esők ingere alatt. A férj szemeiben az élet lángja lobogott fel, de lassankint rémes ijedséggé változott boldog tekintete. Melle gyorsabban zihált, homlokán kidagadtak az erek, s míg sovány ajkain még ott tapadt felesége mámorító, esőkos szája, ő azt leste, mikor fogja az imádott lény szempilláit ismét felemelni, hogy észrevegye kinlódását...

Rövid lélekezete immár fuldoklóvá vált. A köhögési roham ingere szinte szétvetette ziháló keblét. Nem bírta tovább. Elkeseredetten szakította el száját a esőkos ajkaktól, miközben gyengéden eltolta magától felesége hamvas arcát.

Aztán kitért a kinos roham.

Percekig tartott, míg a beteg ismét megnyugodott.

— Felizgattalak? kérde az asszony bűnbánólag.

— Nem. A szírokkó kinez. Olvass tovább!

Az asszony letörölte férje izzadt homlokát s visszatért a kéziratához.

Már alkonyodni kezdett. Az asztalkát közelebb huzta az ablakhoz és folytatta férje legújabb regényének felolvasását.

A beteg szédülni kezdett. Neje hozzásietett.

— Talán feküdnél édesem? Sokat dolgoztál az utóbbi hetekben, azért vagy olyan kimerült...

A férj szótlánul fellélt. Sovány, magas termete a félhomályban még nagyobbak tűnt fel, mint valójában volt. Lassan, felesége karjára támaszkodva átment hálószobájába, ahol nyugodni tért. Az asszony egy ideig ott ült mellette, ténnyerén tartva férje sovány kezét.

Midőn a beteg elaludt, visszament szobájába és tovább olvasott.

Alig lapozott át néhány oldalt, merengve a lámpa fényébe nézett. Maga elé képzelte férje új

regényének hősnőjét. Megborzongott. Valami kellemetlen gondolat gyötörte, mert haragosan csapott kezecskéjével az iratesómóra.

A szomszéd szobából beszéd hallatszott. A háziasszony férje éjjeli szekrényére helyezte a kéziratot és nesztelenül kisuhrant az ajtón.

Az óra áll. Nem tudom, éjjel van-e, vagy nappal. Körülöttem halotti csend. Még mellem zihálása is zajnak tűnik. Ahogy irok táncolnak szemem előtt a betűk. Fekete legyek ezrei röpködnek szemem előtt. Szólitlak, nem felelsz. A csengő nem szól. Minden olyan csendes körülöttem mint a halál.

... Halál? Nem, nem lehet, hisz még élek gondolkodom. Ime, a homlokom verejtéke... az írás... a papír...

Igen irok... vagy lázalom gyötört? Befezem a regényt, megírom ma az utolsó fejezetet. Enélkül csonka lenne a munka, mint annak az embernek az élete, aki viszontszerelmem nélkül hunyt el. De szerelmem, ha ő is itt ülne mellettem az utolsó percekben. Így itt volnának mindketten végvonaglóssal: muzsám és szerelmem. Vajjon melyik kedvelt jobban?

— Feleség, aranyom!

... Ilyen mélyen még sohasem aludt. Csak nem történt valami baja? Neki, a legrözsásabb életnek, a megtestesült egészségnek?!

Fölkelek, megnézem. Jaj. Ez a gyöttrő láz már nemcsak az agyamat, de a végtagjaimat is megbénítja. Valóban. Nem tudok mozdulni. Ugy látszik ez a vég. A szemem előtt, huh de röpködnek a legyek, s a toll, hogy reszket a kezemben. Irok, de olvasni már nem tudom az írástomat. A sorokat még látom.

— Anyuskám, édes!

Semmi válasz. Pedig kiáltottam. Tisztán hallottam a hangomat. S neki oly gyenge álma van! Valami baj érthet. Föl kell kelnem bevennem, hogy lecsillapodjam. Így. Emelgős, rossz, de megnyugtató. Végre. Eltűntek már a legyek. Térdeim és csuklóim merevsége is enged. De felkelni még sem tudok.

— Kicsi feleség, ébredj!

Szent atyám, mi baja lehet? Megiszom mind az orvosságot kanál nélkül. Nini. Ugy hozzátapadt a recept az üveghez, mint az ajkam rögtön anyagolom kezéhez. Ti szép fehér kezeccské! — Tíz után az olajfáknál!

Ki írta ezt ide a recept hátlapjára? Ugyanaz a kézvonás, mint amely a rendelvényt írta.

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

... Gyógyászati...

Boldog Balázs.

Mi újság?

Kmety kilépése.

Kmety Károly képviselőt, mint megírtuk, a függetlenségi párt ez idén nem jelölte delegátusnak. Ezért szept. 28-án Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek levelet írt, melyben bejelenti, hogy kilép a függetlenségi pártból a pártnak a delegátusok kijelölésénél mutatott magatartása miatt. Kijelenti, hogy kilépésével nem változtatja függetlenségi elveit és továbbra is hűségesen szolgálja azt a programot, mely diésőségesen fűződik a Kossuth-névhez és a mely a király s a nemzet ügyéhez visz. Továbbra is tiszteli és nagyrabecsüli Kossuthot és vezértársát, Apponyi Albert grófot, a kiket ezután is vezéreül tekint és követi őket mindaddig, a míg Magyarország teljes politikai és gazdasági önállóságáért küzdenek.

Kmety a pártkörből való kilépését Brutsy János pártelnöknek is bejelentette és tudatta vele, inzulusnak tartja a delegációból való kihagyását és annak módját aminek legkevesebb ennyi konzekvenciáját le kellett vonni. Hangsúlyozza továbbá hogy nem volna méltó egy oly előkelő választókerület becsülésére, mint a mienk, ha egy klub vagy kaszinó tagjai sorába a történetek után helyet kérne. Az ok, a melyért a mellőzést szenvedte — írja Kmety — büszkeséggel tölti őt el, mert azt hánytorgatják, hogy nem lett volna szabad oly hajthatatlanul hangoztatni a függetlenségi álláspontot a delegációban.

Kmety kilépésének hírére vegyes érzelmekkel fogadta a város közönsége annál is inkább, mert az első hírek úgy szóltak, hogy Kmety a függetlenségi eszméket hagyta ott. A fentiek után persze most már mindenki előtt világos, hogy képviselőnk nemcsak hogy nem hagyta cserbe a 48-as lobogót, de jelenleg nálánál jobban senki sem ragaszkodik Kossuth elveihez.

A 48-as és függetlenségi kör legközelebb összeül és napirendre tüzi képviselőnknek a pártkörből történt kilépését. Ugyanekkor osztatlan és rendíthetetlen bizalmáról fogja biztosítani az alapítványt Kmetyt.

Politikai értesüléseink is úgy szólnak, hogy az országos függetlenségi párt még e hét folyamán tartandó értekezletén teljes elégtételt fog nyújtani képviselőnknek azon méltatlan eljárásért, melyet vele szemben egyesek tisztán személyi okokból tanusítottak.

A vármegye kikerekítése.

Hontvármegyében élénk riadalmat okozott ama híradásunk, hogy a szobi járást vármegyénkhez fogják csatolni. A megye lapjai úgy foglalkoznak ezzel a hírel, mint valami hihetetlen utópiával. Már pedig a szobi járásnak vármegyénkhez leendő csatolása elvben már oly fast accompli, mely semmi kétséget sem hagy az iránt, hogy ez a terv meg is fog valósulni.

A 48-as kör bizalma.

Mint már megírtuk a függetlenségi és 48-as kör legutóbbi választmányi ülésén bizalmat szavazott Gyapay Pál főispánnak. A bizalmi határozatot tegnap nyújtotta át a főispánnak Brutsy János pártelnök és dr. Zwilling Ferenc jegyző. A főispánt láthatólag kellemesen érintette a párt bizalmának eme újabb megnyilatkozása.

A főszoigabirói hivatal Párkányban.

A párkányi járás főszoigabirói hivatala Muzsláról már megkezdte az átköltözködést Párkányban. A főszoigabiróság épülete szemben van a Mária Valéria hid lejárójával. A hivatal új helyén ma kezd meg működését.

Hymen.

Gosztonyi Géza m. kir. számellenőr október hó 24-én vezeti az erzsébetvárosi plébánia templomban oltárhoz Kelndorfer Böskét, dr. Kelndorfer Armin volt nyergesujfalusi orvos szép leányát.

Védekezés a kolera ellen.

Oroszországban pusztít a kolera, melynek folytán bennünket erősen fenyeget annak áthurocolásának veszedelem. — Erre való tekintettel a belügyminiszter e hó 18-án a következő sürgős rendeletet intézte alispánunk és polgármesterünkhöz. „Hivatalos értesítések is megerősítik, hogy Oroszországban a kolerajárvány oly jelentékeny terjedelmet nyert, miszerint közel áll annak veszélye hogy a betegség hazánkban is behurcolatik. Ennélfogva azon célból, nehogy a járvány az országot készületlenül találja, elrendelem: 1. hogy az 1894. szept. 16-án 78571 sz. a. kelt belügyminiszteri körrendelettel a köztisztaságra nézve előírt intézkedéseket hajtsa végre és minden előforduló kolerajárvány megbetegedés esetén az indokolt óvintézkedéseket tegye meg; 2. intézkedjék az iránt, hogy az 1907. évi 111.000 sz. körrendelettel a kolera elleni védekezés tárgyában a Címnek megküldött „Utasítás“ megfelelőleg szétosztatván, annak tartalmáról az illetékes közegek eleve tájékozzák magukat; 3. Intézkedni fogok az iránt, hogy a kolera által fertőzött vidékekről esetleg törvényhatósága területére utazni szándékozó egyénekről az illető hatóságok eleve értesítést nyerjenek. Felhívom ennélfogva a Címet, hogy az ily utazók tartózkodási helyét pontosan nyilvántartván, azokat 5 napig hatósági orvosa által figyeltesse meg. Megjegyzem, hogy ezen megfigyelés alatt az illetőeknek a hatósági orvos részéről történő napenkénti meglátogatása értendő. 4. Végül felhívom a Címet, hogy eljárásáról tegyen ide jelentést és minden kolerajárvány esetről ide azonnal távirati értesítést küldjön.“ E rendelet alapján városunk polgármestere és vármegyénk alispánja nyomban megtették a szükséges intézkedéseket s a tudnivalókat hirdetményileg közölték a lakossággal.

A gazdasági egyesületből.

Esztergom vármegyei Gazdasági Egyesület, úgyis mint központi mezőgazdasági bizottság október hó 7-én, d. u. 3 órakor a vármegyei házban választmányi ülést tart. Tárgy: Az október hó 13-án tartandó lódíjazáshoz megválasztandó bizottság és a bírálat mikénti eszközzése. — Károlyi Sándor gróf szoborleleplezési ünnepélyen való részvétel tárgyalása. — Folyó átiratok s egyebek tárgyalása.

A többes szavazat megyénkben.

A belügyminiszteriumból eddig még kiderítetlen módon nyilvánosságra került statisztikai adatokból a többes szavazati jog jegyében megszületett Andrassy-féle javaslat vármegyénk vonatkozásában a következő számadatokat tartalmazza: Vármegyénkben az összes választók száma 26422 lesz, ezek közül három szavazatú 1427, két szavazatú 6429 és egy szavazatú 8872 választó lesz. A nemzetiségi percent ezen összeállítás szerint 0.1—1.4 %-ot tenne ki.

Városi közgyűlés.

A város képviselőtestülete tegnap d. e. 10 órakor rendkívül közgyűlést tartott. Az ülés első tárgya a hegymester választás volt. A képviselőtestület három pályázó közül Horváth Mihályt választotta meg szótöbbséggel. Második kiemelt tárgya a gyűlésnek a fegyelmielg elítelt rendőrtisztviselők ügyében leérkezett ítélet tudomásul vétele volt. A közgyűlés mindkét ítéletben megnyugodott dacára annak, hogy a tanács Cser-

nák ügyében felebbezést javasolt. A közgyűlés egyéb tárgyairól helyszűke miatt jövő számunkban hozunk bő tudósítást.

A halastó termése.

A halostavat tegnapelőtt halászta le Corhusz Béla bérlő. — Az eredmény szerint 16000 hal került a telelőbe. A tó produktivitása annyira meglepő, hogy igazán szerencsésnek nevezhető a város áldozatkészsége, amellyel eme értékes gazdasági objektum létesülését lehetővé tette. A bérlő a lehalászás után kedélyes halászlére látta vendégül a megjelent érdeklődő vendégeket.

Tűzoltó gyakorlat.

A városi tűzörség ujonnan kiképzett legénysége vasárnap igen érdekes zárógyakorlatot tartott. D. u. 3 órakor próbatűzet jeleztek a takarékpénztár Lőrinc-utcai bérházán. A tűzoltóság azonnal teljes apparátussal vonult ki a színhelyre és a palota égőnek jelzett ki: Duna felőli részét támadta meg összes műszereivel. Az új tolólétra kitűnően működött. A legénység a tisztikarral együtt nagy gyakorlottságról tett tanúságot, még a mentőponyva kezelésében is nem csekély jártasságot árultak el. Az érdekes gyakorlatot nagy közönség nézte végig.

Menetrend változások.

A magyar államvasutakon ma október hó 1-én a téli menetrend lépett életbe, mely a következő lényegesebb változásokat tartalmazza: *Budapest és Érsekújvár között*: A Budapestről reggel 5 óra 45 percekor induló vonat Párkány-Nánától Érsekújvárig, az Érsekújvárról éjjel 11 óra 35 percekor Budapestre érkező vonat pedig egészen megszűnik. — *Budapest és Párkány-Nána között*: A Budapestről este 8 óra 10 percekor induló és a Budapestre reggel 8 óra 45 percekor érkező vonatok megszűnnek. — *Budapest és Esztergom között*: A nyugati pályaudvarról d. e. 9 óra 5 percekor és Császárfürdőről d. e. 8 óra 54 percekor Pilisecabára induló, valamint onnan a nyugati pályaudvarra éjjel 10 óra 15 percekor és Császárfürdőről éjjel 10 óra 24 percekor érkező vasár és ünnepnapon vonatok megszüntetettnek. A többi menet érvényben marad.

Eljegyzés.

Gál Gyula a „Koroná“-ban működő zenekar karmestere eljegyezte Bangó Piroskát, Bangó László leányát.

Tűz.

Amit a nyár elmulasztott a tüzek dolgában busásan kárpótolja az ősz. A múlt héten ugyszólván napirenden voltak a tüzesetek. Hétfőn ismét tűz volt. A Jókai utca 55. számú ház szénapadlása gyulladt ki. A tűzörség teljes apparátussal vonult ki a vész színhelyére, de mire megérkezett a házbeliék elnyomták a vészes elemet. Kár ugyszólván alig van. A tűz onnan származott, hogy a ház gazdája az istállóban levő darazsfészket füstölte ki és ettől fogott tüzet a padláson felhalmozott széna.

Eltűntek a fecskék.

A verőfényes, csodásan szép őszi napokban mégis csak eszünkbe jut, hogy itt az ősz, vége a nyárnak. A fecskék is rég itt hagytak bennünket. Jóval korábban a szokott időnél, egyszerre, szinte észrevétlenül hagytak itt bennünket, mintha érezték volna, hogy nekik már nincs mit keresniük ezen a vidéken, ahol sárgul a levél és zörög a haraszt. Kedvesen csicsergő kis utasainkra eddig már a délvidék mosolygóbb ege ragyog, de mi itt maradunk, egy kietlen tél borzalmaitól előre félve szomorúan, vigasztalanul.

Rendőri hírek.

Elgázolta a vonat. Nyergesujfaluról jelenti tudósítónk, hogy az ottani téglagyárban a földhordó vonat elgázolt egy Balog Juliska nevű 11 éves kis munkásleányt a kis leánynak a balkarján mentek keresztül a kerekek és azt teljesen összeroncolták. — *A feleség fűle.* Gerik József a kenyérmezői szeszgyár egyik munkása vasárnap csunyaül összekülönbözött, élete párjával. A veszekedés annyira fajult, hogy a férj kitepte feleségének mindkét fülét. A súlyosan sérült asszonyt behozták a „Kolos” kórházba.

Csendes a Duna.

Az utolsó személyszállító hajó tegnap kötött ki a dunai kikötőben. A propeller is tegnap tette utolsó útját városunk és a Kovácspatak között.

Mozi.

A „Korona mozi” mai műsora: 1. A Bretnai bucsújárás, természeti felvétel. 2. Egy fura konyha, mulattató varázskép. A szomszédban táncolnak, komikus. 4. Az elvarázsolt kastély, nagyon érdekes szép kiállítás nagy varázskép. 5. A bűvész tanár találmánya, nagyon nevetető. 6. A Spanyol hadsereg, nagy katonai kép eredeti felvétel. 7. A csizmas kandur, regényes és nagyon szép mesekép. 8. A hegység titka, romantikus életkép.

x **A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület** f. évi október hó 10. 11 és 12-én Temesváron a polgári lövölde kertben rendezendő országos jellegű baromfi, házinyul, galamb, bor és gyümölcs kiállításáról szóló tervezeteket e napokban küldte szét az ország baromfitenyésztői bor és gyümölcstermelőinek. Amint a tervezetből kivehető ezen kiállítás térdijai az idei kiállítások között a legelősebbek és emellett tömeges állami bevásárlásokról gondoskodás történt mivel a m. kir. földművelésügyi kormányon kívül az aradi jószágigazgatóság a helybeli állattenyésztési felügyelőség és egyesületünk is nagyobb bevásárlásokat fognak eszközölni.

Értesítés.

Saját szüretelésű asztali bor literje 1 kor., Schätz-féle palack sör 60 fillérért kapható házon kívül a Korona szállodában. Boros üveg 16 és a sörös üveg 20 fillérért visszavéttetik.

x **A varógép már rég óta** oly szükségletté vált a családban, hogy csak a körül forog a kérdés melyikvarrógép a legjobb? Ezen kérdés feleletre talál azon közkeletben a melynek az Eredeti Singer varrógépek a világ összes hölgyeinél örvendenek és azon szakadatlan gondoskodásban melyet a Singer Co. gépeinek előállítására és tökéletesítésére fordít. Ne tévesztesszük meg magunkat a: „valódi Singer” és hasonló jelzések alatti hirdetések által. Eredeti Singer varrógépek kizárólag saját üzleteinkben kaphatók. Singer Co. varrógép részv. társ. Esztergom, Szt. Lőrincz-utca 6.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsió az elsatnyulástól megmenti és rendes erőhöz és vidámsághoz segíti őket.

Aggódó szülők ezrei nézték elragadtatva gyermekük egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

SCOTT-féle Emulsiót

szívesen fogadja és könnyen emészt meg.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védélyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

GERENDAY JÓZSEF.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökeres oltványokból amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delaware-ből 1 1/2 millió készlet. Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Cím:

Szűcs Sándor Fia szőlőtelepe, Bihardiószeg.

ELADÓ VIZSLÁK.

Két szép 10 hetes him vizsla kutya eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek.

A DREZDAI MOTORGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
egyik legrégebb és legnagyobb
MOTORGYÁR

szállítja az
slismert

legelősebb
legjobb
legújabb
járó
legújabb és
legelősebb
üzem

Szivógáz-
Benzin-
Gáz-
Nyersolaj-
Acetylen-

Motorokat és lokomobilokat

Vezérképvelet és raktár: **Gellért Ignác és Tsa**
Budapest, Teréz-körút 41. — Telefon szám: 12—91.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

KEIL-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
KEIL-féle fehér „Glasur” fénymáz 90 fillér
KEIL-féle arany fénymáz képkereteknek 40 fill.
KEIL-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

JEDLICKA REZSŐNÉL ESZTERGOM, (Kossuth Lajos) Buda-utca 503. sz.

Érsekujvár: **KOSZTELEZS EDE**

GERENDAY A. és FIA
szobrászok,
első orsz. szabadalmazott
siremlékmű gyárosok
BUDAPESTEN, VII., Rákóczi-út 90.
Fióküzlet: X. Kőbánya, az új temető mellett.

FENNALL 1848

Esztergomi Lapok nyomdája „Hunnia” könyvnyomda Esztergom.